

Carinski postupak 42

Jadranka Knežević, mag. oec.

Carinski postupak 42 omogućava oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost pri uvoznom carinjenju, uz uvjet da su dobra namijenjena poreznom obvezniku u drugoj državi članici Europske unije. Detaljnije o samom postupku 42 s motrišta carina i poreza, te o osobama koje mogu primjenjivati postupak dajemo pojašnjenja u nastavku članka.

1. Zakonski okvir

Primjena carinskog postupka 42. omogućena je ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju (u daljnjem tekstu: EU) kada se svi carinski propisi EU počinju primjenjivati i kod nas.

U srpnju 2013. godine, stupanjem na snagu tada novog Zakona o porezu na dodanu vrijednost¹ (u daljnjem tekstu: Zakon o PDV-u), omogućena je primjena postupka 42 u slučajevima kada se zahtijeva postupak puštanja dobara u slobodni promet **uz primjenu oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) obzirom da su dobra namijenjena poreznom obvezniku u drugoj državi članici EU ili ih porezni obveznik premješta za svoje potrebe.**

ističemo...

Carinski postupak 42 je postupak puštanja dobara u slobodni promet gdje se prilikom uvoza primjenjuje oslobođenje od plaćanja PDV-a, pod uvjetom da su dobra namijenjena poreznom obvezniku u drugoj državi članici EU ili ih porezni obveznik premješta za svoje potrebe u drugu državu članicu EU.

Pored carinskog postupka 42 moguće je primjenjivati i postupak 63 koji također omogućava oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu dobara, pod uvjetom da su dobra namijenjena za isporuku poreznom obvezniku u drugoj državi članici EU ili ih porezni obveznik premješta za svoje potrebe u drugu državu članicu EU, ali se isti zahtjeva samo u slučaju **ponovnog uvoza dobara u Republiku Hrvatsku** (roba koja je prethodno bila u postupku privremenog izvoza ili u postupku vanjske proizvodnje).

2. Cilj i svrha primjene postupka 42

Primjenom navedenih carinskih postupaka 42 i 63 omogućeno je svim uvoznicima na području EU da mogu odabrati mjesto i zemlju članicu gdje će obaviti postupak uvoznog carinjenja robe, odnosno zemlju u kojoj će izvršiti carinjenje robe. Pri tome naplata uvozne carine je prihod EU u iznosu od 75% te vrijednosti, a 25% vrijednosti

obračunate uvozne carine je prihod zemlje članice u kojoj je obavljeno to carinjenje. Također, **primjenom navedenih postupaka PDV se ne obračunava i ne plaća u zemlji članici EU uvoznog carinjenja robe, nego se obračunava i plaća u zemlji članici u koja se dobra izravno otpremaju nakon obavljenog uvoznog carinjenja.**

U slučaju kada ne bi bilo mogućnosti oslobođenja od plaćanja PDV-a u Republici Hrvatskoj, poslovni subjekti iz drugih država članica ne bi niti htjeli obaviti uvozno carinjenje kod nas, budući imamo drugu najveću stopu PDV-a u EU (višu stopu PDV-a od 27% ima samo Mađarska).

Cilj je što više potaknuti primjenu postupka 42 u Republici Hrvatskoj, kako bi se na taj način punio državni proračun. Od srpnja 2014. godine moguće je da uvoznik u slučaju ako u Republici Hrvatskoj nema HR PDV identifikacijski broj da u postupku carinjenja imenuje poreznog zastupnika. Naime, do srpnja 2014. kako bi se postupak uvoznog carinjenja mogao odvijati uz primjenu postupka 42, uvoznik je morao imati PDV identifikacijski broj izdan u Republici Hrvatskoj, kojeg je u njegovo ime mogao zatražiti njegov porezni zastupnik u Hrvatskoj. Na taj način je dolazilo do dodatnih troškova za uvoznika, čekanja do dobivanja PDV identifikacijskog broja, te nije niti dolazilo do realizacije carinskog postupka 42 kod nas.

Od srpnja 2014. stvoreni su preduvjeti za primjenu postupka 42 u Republici Hrvatskoj u svim slučajevima, znači i kada uvoznik u trenutku carinjenja ne posjeduje PDV identifikacijski broj kod nas.

3. Uvjeti za primjenu carinskog postupka 42

Odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o PDV-u propisani su uvjeti za primjenu carinskog postupka 42 kao i postupka 63. Oslobođenje od PDV-a primjenjuje se samo u slučajevima, kada nakon uvoza dobara slijedi isporuka dobara, koja je oslobođena plaćanja PDV-a u skladu s člankom 41. stavkom 1. točkama a) i d) Zakona o PDV-u, odnosno:

- isporuke dobara koje prodavatelj ili osoba koja stječe dobro ili druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu drugom poreznom obvezniku,
- isporuke dobara koja se premještaju u drugu državu članicu, za koje bi postojalo pravo na oslobođenje da su obavljene drugom poreznom obvezniku.

1 Nar. nov. br. 73/13, 99/13 - Rješenje USRH i 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18 i 121/19

Zakon o PDV-u u članku 44. stavka 1. točke 26. propisuje **oslobođenje od PDV-a pri uvozu dobara otpremljenih ili prevezenih iz trećeg područja ili iz treće zemlje na područje Republike Hrvatske, ako je ta dobra uvoznik ili osoba koja je određena kao porezni dužnik pri uvozu neposredno nakon uvoza isporučio unutar EU uz primjenu oslobođenja od PDV-a iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.**

Primjenu carinskih postupaka 42 i 63 u Republici Hrvatskoj mogu zahtijevati:

- **porezni obveznik iz Republike Hrvatske** koji u trenutku uvoznog carinjenja ima dokaz o daljnjoj prodaji dobara poreznom obvezniku u drugoj državi članici EU ili dokaz o premještanju za svoje potrebe u drugu državu članicu EU
- **porezni obveznik iz druge države članice EU** koji se u Republici Hrvatskoj pojavljuje kao uvoznik dobara u postupku uvoznog carinjenja
- **porezni obveznik iz treće zemlje** koji se u Republici Hrvatskoj pojavljuje kao uvoznik dobara u postupku uvoznog carinjenja.

Za primjenu postupaka 42 i 63 uz oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu, u trenutku uvoznog carinjenja uvoznik Carinskoj upravi treba dostaviti sljedeće podatke:

- svoj PDV identifikacijski broj izdan u Republici Hrvatskoj ili PDV identifikacijski broj svog poreznog zastupnika, koji jamči za plaćanje PDV-a, izdan u Republici Hrvatskoj
- PDV identifikacijski broj stjecatelja, izdan u drugoj državi članici, kojemu se isporučuju dobra u skladu s člankom 41. stavkom 1. točkom a) Zakona o PDV-u ili vlastiti PDV identifikacijski broj izdan u državi u kojoj završava prijevoz ili otprema dobara, u slučaju premještanja dobara iz članka 41. stavka 1. točke d) Zakona o PDV-u
- dokaz iz kojeg je jasno vidljivo da su uvezena dobra namijenjena za prijevoz ili otpremu iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu EU.

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o PDV-u, a koji je stupio na snagu 1. svibnja 2017. godine, dodana je nova odredba u članku 107.a stavak 9. koja glasi:

„Porezni obveznik oslobođen je plaćanja PDV-a pri uvozu dobara prema članku 44. stavku 1. točki 26. Zakona, ako u trenutku uvoza Carinskoj upravi uz PDV identifikacijski broj stjecatelja, izdan u drugoj državi članici, kojemu se isporučuju dobra prema članku 41. stavku 1. točki a) Zakona, a koji obavlja daljnju isporuku dobara dostavi i PDV identifikacijski broj (krajnjeg) stjecatelja izdanog u državi članici u koju se dobra izravno otpremaju ili prevoze. Uvoznik dobara u Zbirnoj prijavi navodi PDV identifikacijski broj stjecatelja koji obavlja daljnju isporuku dobara u drugu državu članicu.“

U carinskom postupku 42, na ovaj način je moguće sudjelovanje više osoba, odnosno da se roba koja se pušta u slobodni promet u ovom postupku otprema u državu članicu konačnog kupca, a pri tome je roba, koja je predmet ovog postupka, prodana između više osoba unutar EU.

4. Zahtijevanje primjene postupka

Za primjenu postupka 42 uvoznik robe u trenutku carinjenja robe mora dati carinskoj službi dokaze o namjeri otpreme robe u drugu državu članicu i to popunjavanjem uvozne carinske deklaracije na propisani način. U uvoznog carinskoj deklaraciji u polje 37 upisuje šifru

42, a uvoznik robe može biti osoba iz druge države članice EU koja u Republici Hrvatskoj obavlja carinjenje robe s namjerom otpreme robe u svoju ili neku drugu državu članicu EU. Znači, u slučaju kada bi uvoznik robe iz druge države članice EU, uvezio robu u Republici Hrvatskoj radi daljnje prodaje te robe na području Hrvatske, ne bi se nikako mogao primijeniti postupak 42, jer nije zadovoljen osnovni uvjet, a to je otprema robe u neku drugu državu članicu EU.

Uvoznik robe u postupku 42 može biti i osoba iz Republike Hrvatske u kojem slučaju **mora dokazati namjeru otpreme robe drugoj osobi u drugoj državi članici EU.** Uvoznik iz Republike Hrvatske u postupku 42 **mora posjedovati hrvatski PDV identifikacijski broj.** Također, uvoznik iz Hrvatske mora Carinskoj upravi u trenutku uvoznog carinjenja **predočiti PDV identifikacijski broj poreznog obveznika iz druge države članice EU** u koja se dobra otpremaju. Kod premještanja dobara od hrvatskog poreznog obveznika u drugu državu članicu EU, hrvatski porezni obveznik mora pored svog PDV identifikacijskog broja izdanog u Hrvatskoj, dati Carinskoj upravi i PDV identifikacijski broj izdan u državi članici u koju se roba otprema. Svi navedeni PDV identifikacijski brojevi moraju se naznačiti u uvoznog carinskoj deklaraciji (u daljnjem tekstu: UCD).

Podnošenjem UCD-a Carinska uprava provjerava ispunjenje svih potrebnih uvjeta kako bi uvezena roba bila oslobođena PDV-a. U tom slučaju provjeravaju se i PDV identifikacijski brojevi iz deklaracije.

ističemo...

Uvoznik koji je porezni obveznik Republike Hrvatske u trenutku uvoza Carinskoj upravi daje dokaze kojima dokazuje kako je uvezena roba namijenjena za prijevoz ili otpremu u drugu državu članicu EU, a to su sljedeći dokazi:

- prijevozna isprava u kojoj mora biti jasno naznačeno odredište u drugoj državi članici EU
- izjava od uvoznika da će roba nakon carinjenja biti otpremljena u drugu državu članicu EU
- računi, i to ulazni račun za robu iz treće zemlje i račun hrvatskog poreznog obveznika za prodaju robe.

5. Obveze poreznog zastupnika

Uz zadovoljenje prethodno navedenih uvjeta, postupak 42 u Republici Hrvatskoj mogu primjenjivati tuzemni porezni obveznici i strani porezni obveznici koji imaju sjedište u drugoj državi članici EU, ali i porezni obveznici koji imaju sjedište izvan EU. **Jedan od preduvjeta za primjenu postupka 42 je registriranje za potrebe PDV-a, odnosno posjedovanje PDV identifikacijskog broja izdanog u Republici Hrvatskoj. Dodjelom PDV identifikacijskog broja strani porezni obveznici se ujedno upisuju i u registar obveznika PDV-a u Republici Hrvatskoj.**

Od srpnja 2014. godine moguće je da **uvoznik u slučaju ako u Republici Hrvatskoj nema hrvatski PDV identifikacijski broj da u postupku carinjenja imenuje poreznog zastupnika.** Kao porezni zastupnik se može pojaviti bilo koja osoba koja je porezni obveznik u Republici Hrvatskoj i koja ima važeći PDV identifikacijski broj u Hrvatskoj. U ovom slučaju, osoba iz druge države članice koja će se pojavljivati kao uvoznik robe i zahtijevati primjenu postupka 42, mora dati Carinskoj upravi sljedeće podatke:

- svoj PDV identifikacijski broj izdan u svojoj državi članici
- PDV identifikacijski broj svog poreznog zastupnika sa podacima o tom poreznom zastupniku (naziv i adresa).

U slučaju imenovanja poreznog zastupnika isti mora biti opunomoćen za zaprimanje pismena, podnošenje prijave PDV-a i obavljanje svih poslova u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem PDV-a poreznog obveznika, te posjedovati punomoć ili ugovor o poreznom zastupanju.

Kada uvoznik iz druge zemlje članice imenuje poreznog zastupnika u Republici Hrvatskoj u postupku uvoznog carinjenja moguće su dvije situacije:

- U prvom slučaju uvoznik koji je osoba iz druge države članice u Republici Hrvatskoj obavlja uvozno carinjenje na način da će robu nakon uvoznog carinjenja za svoje potrebe otpremiti u svoju državu članicu.
- U drugom slučaju uvoznik koji je osoba iz druge države članice u Republici Hrvatskoj obavlja uvozno carinjenje na način da će robu nakon uvoznog carinjenja otpremiti u neku treću državu članicu. Primjerice, ako je uvoznik u Njemačkoj koji robu prodaje u Sloveniju, nije potrebno da roba fizički odlazi u Njemačku, već se direktno otprema u Sloveniju. U UCD-u je ovom slučaju potrebno naznačiti podatke o osobi kojoj će roba biti stvarno otpremljena i dati Carinskoj upravi račun temeljem kojeg je roba prodana u Sloveniju.

Kod imenovanja poreznog zastupnika u Republici Hrvatskoj, Carinskoj upravi u trenutku uvoznog carinjenja i zahtijevanja postupka 42 mora biti podnesena punomoć, odnosno ugovor o poreznom zastupanju između osobe iz druge države članice (uvoznika) i poreznog zastupnika.

Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost² (u daljnjem tekstu: Pravilnik o PDV-u) u članku 107.a stavcima 2. do 8. definira obveze poreznog zastupnika. Kako je već naprijed navedeno u slučaju imenovanja poreznog zastupnika, Carinskoj upravi u trenutku uvoznog carinjenja mora biti dostavljen PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika izdan u Republici Hrvatskoj. **Isporuku dobara u drugu državu članicu EU porezni zastupnik iskazuje u svojoj prijavi PDV-a i u svojoj Zbirnoj prijavi za isporuke dobara i usluga u druge države članice EU. Takva isporuka ne predstavlja prihod poreznog zastupnika.** U ovom slučaju porezni zastupnik obavezan je popuniti i podnijeti **Obrazac PZ 42 i 63** - Prijavu isporuka dobara u druge države članice EU prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63. Obrazac PZ 42 i 63 podnosi se u elektroničkom obliku do 20-og dana u mjesecu koji slijedi po završetku razdoblja oporezivanja. Porezni zastupnik **ne podnosi obrazac PZ 42 i 63 za razdoblje oporezivanja u kojem porezni obveznik kojeg zastupa nije imao isporuke dobara u drugu državu članicu EU, prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63.** Također, porezni zastupnik nije obavezan podnijeti Obrazac PZ 42 i 63 u slučaju da je zastupani porezni obveznik registriran za potrebe PDV-a u Republici Hrvatskoj, odnosno ima PDV identifikacijski broj koji mu je izdan u Hrvatskoj. U tom slučaju porezni zastupnik podnosi samo prijavu PDV-a i Zbirnu prijavu za isporuku dobara i usluga u druge države članice EU, a u skladu sa člankom 107.a stavkom 8. Pravilnika o PDV-u.

Obrazac PZ 42 i 63 sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv nadležnog područnog ureda Porezne uprave
- 2) naziv nadležne ispostave Porezne uprave
- 3) naziv, odnosno ime i prezime poreznog obveznika – zastupnika
- 4) adresu poreznog obveznika – zastupnika (mjesto, ulicu i broj)
- 5) PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika
- 6) mjesec i godinu za koju se podnosi
- 7) redni broj isporuke

- 8) PDV identifikacijski broj ili porezni broj stranog poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara u postupcima 42 i 63
- 9) EORI broj stranog poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara u postupcima 42 i 63
- 10) PDV identifikacijski broj primatelja
- 11) vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63
- 12) ukupan zbroj vrijednosti svih isporuka dobara iskazanih u polju (11)
- 13) ime i prezime osobe koja je sastavila obračun i jamči za istinitost prijavljenih podataka
- 14) potpis.

O svemu naprijed navedenom se očitovalo i Ministarstvo Financija u mišljenju Središnjeg ureda, Porezne uprave³. U nastavku navodimo dio tumačenja od strane Porezne uprave:

„Isporuke dobara u druge države članice Europske unije koje se obavljaju u okviru uvoznog postupka 42 iskazuju se u prijavi PDV-a (Obrazac PDV) te u Zbirnoj prijavi za isporuku dobara i usluga u druge države članice Europske unije (Obrazac ZP). U Zbirnoj prijavi, između ostalog, iskazuje se vrijednost isporuke dobara u druge države članice Europske unije u kunama i lipama po pojedinom primatelju/stjecatelju dobara u okviru carinskog postupka 42. Prijava PDV-a i Zbirna prijava podnose se u elektroničkom obliku najkasnije do 20-og dana u mjesecu koji slijedi po završetku obračunskog razdoblja.

Prethodno navedeno se na istovjetan način primjenjuje i u slučaju postupka 63, odnosno ponovnog uvoza uz istovremeno puštanje dobara u slobodni promet uz oslobođenje od plaćanja PDV-a obzirom da su dobra namijenjena drugoj državi članici.

U cilju pojednostavljenja primjene postupka 42 i 63 te smanjenja administrativnog opterećenja strani porezni obveznici koji će u Republici Hrvatskoj primjenjivati isključivo postupak 42 i 63 te su imenovali poreznog zastupnika nisu obvezni registrirati se za potrebe PDV-a, odnosno zatražiti izdavanje PDV identifikacijskog broja u Republici Hrvatskoj za sebe već njihove isporuke dobara u druge države članice Europske unije njihov porezni zastupnik može iskazati u svojoj prijavi PDV-a (Obrazac PDV) te u svojoj Zbirnoj prijavi za isporuku dobara i usluga u druge države članice Europske unije (Obrazac ZP). Međutim, kako bi se omogućilo praćenje i kontroliranje, a uzimajući u obzir odredbe članka 58. stavka 1. Općeg poreznog zakona (Narodne novine, broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13) kojim je uz ostalo propisano da je porezni obveznik dužan prijaviti sve činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze, porezni zastupnik je obavezan voditi posebnu evidenciju o isporukama dobara u druge države članice Europske unije za pojedine porezne obveznike koje zastupa (Popis isporuka dobara u druge države članice Europske unije prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63). Navedena posebna evidencija podnosi se kao izvješće za 2014. godinu u ukupnom iznosu uz konačni obračun PDV-a (obrazac PDV-K), a za 2015. godinu posebna evidencija podnositi će se za mjesečna obračunska razdoblja uz obrazac ZP najkasnije do 20-og dana u mjesecu koji slijedi po završetku obračunskog razdoblja nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu poreznog zastupnika te Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, Avenija Dubrovnik 32, Službi za povrat PDV-a inozemnim poreznim obveznicima. U toj posebnoj evidenciji porezni zastupnik, između ostalog navodi naziv, odnosno ime i prezime poreznog obveznika kojeg zastupa,

² Nar. nov. br. 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 1/19 i 01/20

³ Klasa: 410-19/14-01/437, Ur. broj: 513-07-21-01/14-1, Zagreb, 16.07.2014.

njegov EORI broj, PDV identifikacijski broj ili porezni broj u državi sjedišta u slučaju da porezni obveznik nema dodijeljen PDV identifikacijski broj, PDV identifikacijski broj primatelja kojem je zastupani porezni obveznik isporučio dobra koja su prethodno uvezena u okviru postupka 42 i 63 te vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63. Također, porezni zastupnik je uz navedeno obvezan dostaviti i popis stranih poreznih obveznika koje zastupa.

U vezi stranih poreznih obveznika koji su u Republici Hrvatskoj već registrirani za potrebe PDV-a, a imenovali su poreznog zastupnika napominjemo da za takve porezne obveznike njihov porezni zastupnik i dalje u njihovo ime podnosi prijavu PDV-a (Obrazac PDV) te Zbirnu prijave za isporuku dobara i usluga u druge države članice Europske unije (Obrazac ZP) na način kako je to dosad izvršavao te u tom slučaju nije obvezan voditi posebnu evidenciju i dostaviti i popis stranih poreznih obveznika koje zastupa.

Porezni obveznici koji imaju sjedište u EU mogu u Republici Hrvatskoj imenovati poreznog zastupnika, dok porezni obveznici koji imaju sjedište izvan EU moraju imenovati poreznog zastupnika kao osobu koja je obvezna platiti PDV.

Detaljnije o imenovanju poreznog zastupnika možete pročitati u našem članku „Porezni zastupnik“, RiPup broj 10/2018, strana 79.

U nastavku slijede primjeri postupka 42 u slučajevima kada su uvoznici u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH) porezni obveznici iz drugih država članica EU i primjer kada se porezni obveznici iz RH prijave kao uvoznici u postupku 42 u drugoj državi članici EU.

Primjer 1. - Postupak 42 u kojem je porezni obveznik iz druge zemlje članice EU prijavio uvozno carinjenje u RH, bez poreznog zastupnika u RH

Porezni obveznik „A“ iz Italije obavio je uvozno carinjenje u RH, za robu u vrijednosti od 20.000,00 EUR-a (150.000,00 kn) koju je kupio od poreznog obveznika „B“ iz Makedonije. Porezni obveznik „A“ iz Italije nije angažirao poreznog zastupnika iz RH, već je uzeo hrvatski PDV identifikacijski broj.

Porezni obveznik „A“ iz Italije angažirao je društvo „C“ poreznog obveznika iz RH za prijevoz robe. Za uslugu prijevoza robe društvo „C“ fakturalo je društvu „A“ iz Italije iznos od 2.000,00 EUR-a (15.000,00 kn) bez PDV-a. Kako se radi o usluzi prijevoza dobara između dva porezna obveznika u EU, hrvatski porezni obveznik napravio je prijenos porezne obveze i stavio napomenu na računu „Prijenos porezne prema članku 17. stavku 1. Zakona o PDV-u – reverse charge“. Za špediterske troškove u iznosu od 8.000,00 kn špediter iz RH je ispostavio račun poreznom obvezniku „A“ iz Italije bez PDV-a, sa istom napomenom na računu za prijenos porezne prema članku 17. stavku 1. Zakona o PDV-u. Za uvezenu robu carinarnica je obradila carinu u vrijednosti od 10.000,00 kn.

Nakon obavljenog uvoznog carinjenja u RH, roba je direktno otpremljena poreznom obvezniku „A“ u Italiju na način da je porezni obveznik iz Italije robu isporučio u Italiju sa hrvatskog PDV identifikacijskog broja sa napomenom „Isporuka je oslobođena PDV-a prema članku 41. stavku 1. točki d) Zakona o PDV-u“. U Italiji je porezni obveznik „A“ obavio stjecanje robe sa hrvatskog na talijanski PDV identifikacijski broj. Račun koji talijanski porezni obveznik izdaje sa hrvatskog PDV identifikacijskog broja sadrži vrijednost robe u iznosu od 183.000,00 kn.

Obračun uvoznih davanja:

1. Račun dobavljača iz Makedonije	150.000,00
2. Carina (prema UCD-u)	10.000,00
3. Usluge špeditera	8.000,00
4. Usluge prijevoza robe	15.000,00
Ukupno trošak nabave uvezene robe	183.000,00

U navedenom primjeru ostvareni su svi uvjeti za carinski postupak 42. U skladu s člankom 44. stavkom 1. točkom 26. Zakona o PDV-u ostvareno je oslobođenje od PDV-a pri uvozu dobara otpremljenih ili prevezenih iz treće zemlje na područje RH, jer su dobra neposredno nakon uvoza isporučena u Italiju uz primjenu oslobođenja od PDV-a iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona. **Ulazni račun iz Makedonije porezni obveznik „A“ iz Italije, koji ima hrvatski PDV identifikacijski broj u RH, ne prikazuje u obrascu PDV-a u RH, jer je isporuka oslobođena PDV-a. Društvo „A“ iz Italije izlazni račun za isporuku robe u iznosu od 183.000,00 kn prikazuje u obrascu PDV-a, koji podnosi hrvatskoj Poreznoj upravi.**

Porezni obveznik „A“ iz Italije koji ima hrvatski PDV identifikacijski broj evidentira isporuku u sljedećim evidencijama i obrascima:

- **Knjiga izdanih - izlaznih računa (stupac 9** – Isporuke dobara unutar EU),
- **Obrazac PDV (pozicija I.3.** – Isporuke dobara unutar EU),
- **Obrazac ZP (stupac 12** - Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama).

U nastavku dajemo primjer popunjenog obrasca ZP.

Obrazac ZP

Redni broj	Kod države	PDV identifikacijski broj primatelja (bez koda države)	Vrijednost isporuke dobara (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuke dobara u okviru trostranog posla (u kunama i lipama)	Vrijednost obavijenih usluga (u kunama i lipama)
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1.	IT	12345678910		183.000,00		
Ukupna vrijednost				183.000,00		
			(15)	(16)	(17)	(18)

Primjer 2. - Postupak 42 u kojem je porezni obveznik iz druge zemlje članice EU prijavio uvozno carinjenje u RH i ima poreznog zastupnika u RH

Porezni obveznik „D“ iz Slovenije obavio je uvozno carinjenje u RH, za robu u vrijednosti od 30.000,00 EUR-a (230.000,00 kn) koju je kupio od poreznog obveznika „E“ iz Bosne i Hercegovine. Porezni obveznik „D“ iz Slovenije nije uzeo hrvatski PDV identifikacijski broj, već je angažirao poreznog zastupnika iz RH.

Porezni obveznik „D“ iz Slovenije angažirao je društvo „C“ poreznog obveznika iz RH za prijevoz robe. Za uslugu prijevoza robe društvo „C“ iz RH fakturalo je društvu „D“ iz Slovenije iznos od 1.300,00 EUR-a (10.000,00 kn) bez PDV-a, sa napomenom na računu „Prijenos porezne prema članku 17. stavku 1. Zakona o PDV-u – reverse charge“. Za špediterske troškove u iznosu od 9.000,00 kn špediter iz RH je ispostavio račun poreznom obvezniku „D“ iz Slovenije bez PDV-a, sa napomenom na računu „Prijenos porezne prema članku

17. stavku 1. Zakona o PDV-u – reverse charge“. Za uvezenu robu carinarnica je obračunala carinu u vrijednosti od 20.000,00 kn.

Nakon obavljenog uvoznog carinjenja u RH, roba je direktno otpremljena poreznom obvezniku „D“ u Sloveniji na način da je porezni zastupnik iz RH robu isporučio u Sloveniju sa hrvatskog PDV identifikacijskog broja sa napomenom „Isporuka je oslobođena PDV-a prema članku 41. stavku 1. točki a) Zakona o PDV-u“. U Sloveniji je porezni obveznik „D“ obavio stjecanje robe od poreznog zastupnika iz RH. Račun koji porezni zastupnik iz RH izdaje sa hrvatskog PDV identifikacijskog broja sadrži vrijednost robe u iznosu od 269.000,00 kn.

Obračun uvoznih davanja:

1. Račun dobavljača iz Bosne i Hercegovine	230.000,00
2. Carina (prema UCD-u)	20.000,00
3. Usluge špeditera	9.000,00
4. Usluge prijevoza robe	10.000,00
Ukupna trošak nabave uvezene robe	269.000,00

Također, i u navedenom primjeru ostvareni su svi uvjeti za carinski postupak 42. U skladu s člankom 44. stavkom 1. točkom 26. Zakona o PDV-u ostvareno je oslobođenje od PDV-a pri uvozu dobara otpremljenih ili prevezenih iz treće zemlje na područje RH, jer su dobra neposredno nakon uvoza isporučena u Sloveniju uz primjenu oslobođenja od PDV-a iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona. **Porezni zastupnik iz RH izdao je račun za isporuku robe poreznom obvezniku u Sloveniji samo za porezne potrebe, isti račun ne evidentira u svome knjigovodstvu, jer obavlja poslove zastupanja u ime i za račun poreznog obveznika iz Slovenije, sa svojim hrvatskim PDV identifikacijskim brojem.**

Porezni zastupnik iz RH evidentira isporuku u sljedećim evidencijama i obrascima:

- **Knjiga izdanih - izlaznih računa (stupac 9 – Isporuke dobara unutar EU),**
- **Obrazac PDV (pozicija I.3. – Isporuke dobara unutar EU),**
- **Obrazac ZP (stupac 12 - Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama).**
- **Obrazac PZ 42 i 63 (stupac 11 – Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63. (u kunama i lipama).**

U nastavku dajemo primjer popunjenog obrasca ZP i obrasca PZ 42 i 63.

Obrazac ZP

Redni broj	Kod države	PDV identifikacijski broj primatelja (bez koda države)	Vrijednost isporuke dobara (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuke dobara u okviru trostranog posla (u kunama i lipama)	Vrijednost obavljenih usluga (u kunama i lipama)
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1.	SI	12345678		269.000,00		
Ukupna vrijednost				269.000,00		
			(15)	(16)	(17)	(18)

Obrazac PZ 42 i 63

PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika		HR45678912123		
(5)				
Prijava isporuka dobara u druge države članice Europske unije prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63 za mjesec travanj, godina 2020.				
(6)				
Redni broj	PDV identifikacijski broj / porezni broj stranog poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara u postupcima 42 i 63	EOIR broj stranog poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara u postupcima 42 i 63	PDV identifikacijski broj primatelja	Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama)
(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1.	SI12345678	SI22335588	SI12345678	269.000,00
Ukupna vrijednost				269.000,00
				(12)

Primjer 3. - Postupak 42 u kojem je porezni obveznik iz RH – uvoznik u Sloveniji

Porezni obveznik „A“ iz RH obavio je uvozno carinjenje u Sloveniji, za robu u vrijednosti od 40.000,00 EUR-a (300.000,00 kn) koju je kupio od poreznog obveznika „B“ iz Turske. Društvo „B“ iz Turske fakturiralo je kupcu – poreznom obvezniku „A“ iz RH kupljenu robu u vrijednosti od 40.000,00 EUR-a (300.000,00 kn).

Porezni obveznik „A“ iz RH nije uzeo u Sloveniji PDV identifikacijski broj, već je angažirao poreznog zastupnika u Sloveniji, koji će otpremu robe iz Slovenije u RH evidentirati u svom obrascu PDV-a. Carina i prijevozni troškovi (koji su uključeni u poreznu osnovicu pri uvozu robe) u iznosu od 5.300,00 EUR-a (40.000,00 kn) plaćeni su pri uvozu robe u Sloveniji.

Nakon obavljenog uvoznog carinjenja u Sloveniji, roba je direktno otpremljena poreznom obvezniku „A“ u RH na način da je porezni zastupnik iz Slovenije izdao račun sa slovenskog PDV identifikacijskog broja na PDV identifikacijski broj poreznog obveznika „A“ iz RH. **Porezni zastupnik iz Slovenije izdaje račun samo za porezne potrebe poreznom obvezniku „A“ iz RH, prijavljuje isporuku samo u slovenskim poreznim evidencijama, ali isto ne knjiži u financijskom knjigovodstvu, jer obavlja isporuku robe u ime i za račun poreznog obveznika „A“ iz RH. Tako porezni zastupnik iz Slovenije izdaje račun na iznos od 45.300,00 EUR-a (340.000,00 kn) za premještanje robe iz Slovenije u RH.**

Za špediterske troškove porezni obveznik „A“ iz RH je dobio račun na iznos od 2.000,00 EUR-a (15.000,00 kn) koje je slovenski špediter fakturirao uz prijenos porezne obveze. Porezni obveznik „A“ je obračunao PDV i u knjigovodstvenim i poreznim evidencijama iskazao obvezu i pretporez. Usluge prijevoza robe obavilo je društvo, porezni obveznik iz Slovenije koje je izdalo račun sa prijenosom porezne obveze u iznosu od 3.000,00 EUR-a (23.000,00 kn) za koje je porezni obveznik „A“ iz RH također evidentirao obvezu i pretporez u svojim knjigovodstvenim i poreznim evidencijama.

Primljeni račun za robu od poreznog zastupnika iz Slovenije, porezni obveznik „A“ iz RH, isto kao i porezni zastupnik iz Slovenije, evidentira samo u svojim poreznim knjigama:

- **Evidencija za stjecanje dobara iz EU (stupac 8 – Porezna osnovica 25%, stupac 9 – Ukupni iznos računa, stupac 14 – Pret porez po stopi od 25% može se odbiti i stupac - 18 - Obveza za PDV 25%),**

- **Obrazac PDV-a (pozicija II.7.** – Stjecanje dobara unutar EU po stopi 25% i **pozicija III.7.** – Pret porez od stjecanja dobara unutar EU po stopi 25%),
- **Obrazac PDV-S** (stupac 11 - Vrijednost stečenih dobara).

Primljene račune za špediterske troškove i usluge prijevoza porezni obveznik „A“ iz RH evidentira u u sljedećim evidencijama i obrascima:

- **Evidencija za stjecanje usluga iz EU** (stupac 8 – Porezna osnovica 25%, stupac 9 – Ukupni iznos računa, stupac 14 – Pret porez po stopi od 25% može se odbiti i stupac 18 - Obveza za PDV 25%),
- **Obrazac PDV (pozicija II.10.** – Primljene usluge iz EU po stopi 25% i **pozicija III.10.** – Pret porez od primljenih usluga iz EU po stopi 25%),
- **Obrazac PDV-S** (stupac 12 - Vrijednost primljenih usluga).

Obracun nabave robe:

1. Račun dobavljača iz Turske	300.000,00
2. Carina (prema UCD-u)	40.000,00
3. Usluge špeditera	15.000,00
4. Usluge prijevoza robe	23.000,00
Ukupno trošak nabave uvezene robe	378.000,00

Knjiženje:

R. br.	Opis	Konto	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
Primljen račun od inodobavljača iz Turske za robu				
1	Vrijednost robe po kupovnoj cijeni od dobavljača u inozemstvu	6501	300.000,00	
	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2210		300.000,00
Obveze za carinu				
2	Carina	6520	40.000,00	
	Obveze prema carinarnici	261		40.000,00
Obracu PDV-a na stjecanje dobara iz Slovenije				
3	Pret porez od stjecanja dobara unutar EU po stopi od 25%	16033	85.000,00	
	Obveze za PDV od stjecanja dobara unutar EU po stopi od 25%	26033		85.000,00
Primljen račun za troškove špedicije				
4	Troškovi usluga otpremnika	6524	15.000,00	
	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2210		15.000,00
4a	Pret porez od primljenih usluga iz EU po stopi od 25%	16043	3.750,00	
	Obveze za PDV od primljenih usluga iz EU po stopi od 25%	26043		3.750,00
Primljen račun za prijevoz trgovačke robe				
5	Prijevozni troškovi	6510	23.000,00	
	Obveze prema dobavljačima u tuzemstvu	2200		23.000,00
5a	Pret porez od primljenih usluga iz EU po stopi od 25%	16043	5.750,00	
	Obveze za PDV od primljenih usluga iz EU po stopi od 25%	26043		5.750,00
Obracun nabave trgovačke robe				
6	Obracun nabave robe	659	378.000,00	
	Vrijednost robe po kupovnoj cijeni od dobavljača u inozemstvu	6501		300.000,00
	Carina	6520		40.000,00
	Troškovi usluga otpremnika	6524		15.000,00
	Prijevozni troškovi	6510		23.000,00
Roba je stavljena na skladište				
7	Roba u skladištu	6600	378.000,00	
	Obracun nabave robe	659		378.000,00

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046

01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

Ponedjeljkom i četvrtkom

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

Evidencija za stjecanje dobara iz EU:

R. br.	Račun		Dobavljač (isporučitelj dobara ili usluga)						PRETPOREZ						Obveza za PDV		
	Broj	Datum	Naziv - ime i prezime i sjedište	(PDV ID br. / OIB)	Porezna osnovica			Ukupni iznos računa	5%		13%		25%		5%	13%	25%
					5%	13%	25%		Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	150	15.04.2020.	"C"	SI11223344			340.000,00	340.000,00					85.000,00				85.000,00
Ukupno:							340.000,00	340.000,00					85.000,00				85.000,00

Evidencija za stjecanje usluga iz EU:

R. br.	Račun		Dobavljač (isporučitelj dobara ili usluga)						PRETPOREZ						Obveza za PDV		
	Broj	Datum	Naziv - ime i prezime i sjedište	(PDV ID br. / OIB)	Porezna osnovica			Ukupni iznos računa	5%		13%		25%		5%	13%	25%
					5%	13%	25%		Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	177	15.04.2020.	"E"	SI12234454			15.000,00	15.000,00					3.750,00				3.750,00
2	202	15.04.2020.	"F"	SI11148975			23.000,00	23.000,00					5.750,00				5.750,00
Ukupno:							38.000,00	38.000,00					9.500,00				9.500,00

Obrazac PDV-S

Redni broj	Kod države isporučitelja	PDV identifikacijski broj isporučitelja (bez koda države)	Vrijednost stečenih dobara (u kunama i lipama)	Vrijednost primljenih usluga (u kunama i lipama)
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	SI	11223344	340.000,00	
2	SI	12234454		15.000,00
3	SI	11148975		23.000,00
Ukupna vrijednost			340.000,00	38.000,00
			(13)	(14)

Ako društvo „A“ iz RH ne bi angažiralo poreznog zastupnika u Sloveniji, već bi uzelo slovenski PDV identifikacijski broj, isporuku iz Slovenije u RH bi evidentiralo u slovenskim poreznim evidencijama, pod slovenskim PDV identifikacijskim brojem, a u hrvatskim poreznim evidencijama bi evidentiralo stjecanje robe i usluga pod hrvatskim PDV identifikacijskim brojem.

6. Carinski postupak 42 i trostrani posao

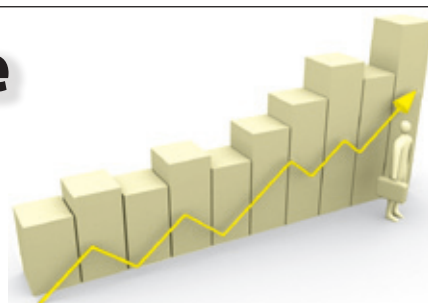
U praksi je moguća i kombinacija carinskog postupka 42 i trostranog posla o čemu više u nastavku ovog članka.

U skladu s člankom 10. Zakona o PDV-u trostranim poslom se smatra transakcija koju tri porezna obveznika iz tri različite države članice zaključuje za ista dobra koja su prevezena ili otpremljena od prvog isporučitelja neposredno posljednjem kupcu. Navedeno se primjenjuje i kada je posljednji kupac pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a.

Dalje, isti članak 10. Zakona o PDV-u u člancima 2. do 6. propisuje na način:

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

„(2) Stjecanje dobara unutar Europske unije koje je u skladu s člankom 27. stavkom 1. ovoga Zakona obavljeno u tuzemstvu oslobođeno je PDV-a pod sljedećim uvjetima:

- porezni obveznik (stjecatelj) nema sjedište ili prebivalište u tuzemstvu, ali je na području Europske unije u nekoj drugoj državi članici registriran za potrebe PDV-a,
- stjecanje dobara obavljeno je u svrhu daljnje isporuke dobara koju obavlja porezni obveznik (stjecatelj) iz točke a) ovoga stavka u tuzemstvu,
- stečena dobra izravno se otpremaju ili prevoze iz druge države članice u kojoj porezni obveznik iz točke a) ovoga stavka nije registriran za potrebe PDV-a primatelju daljnje isporuke,
- primatelj daljnje isporuke dobara je porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a u tuzemstvu,
- primatelj iz točke d) ovoga stavka plaća PDV prema stavku 4. ovoga članka.

(3) Ako se primjenjuje oslobođenje u smislu stavka 2. ovoga članka, tada račun mora uz podatke iz članka 79. stavka 1. ovoga Zakona sadržavati i sljedeće podatke:

- poziv na odredbe članka 141. Direktive Vijeća 2006/112/EZ te napomenu »prijenos porezne obveze«,
- PDV identifikacijski broj pod kojim je porezni obveznik (stjecatelj) obavio stjecanje unutar Europske unije i daljnju isporuku dobara,
- PDV identifikacijski broj primatelja isporuke.

(4) Kod trostranog posla primatelj oporezive isporuke dobara obavezan je platiti PDV ako su ispunjeni uvjeti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Ako se radi o trostranom poslu u smislu ovoga članka, stjecatelj koji obavlja daljnju isporuku dobara u Zbirnoj prijavi mora iskazati podatke iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Ministar financija pravilnikom propisuje provedbu ovoga članka u vezi trostranog posla.“

Porezni obveznik registriran za potrebe PDV-a u tuzemstvu gdje mu je izdan PDV identifikacijski broj pod kojim je obavio stjecanje, obavezan je prema članku 10. stavku 5. i članku 89. stavku 1. Zakona o PDV-u u Zbirnoj prijavi navesti sljedeće podatke:

- svoj PDV identifikacijski broj pod kojim je stekao dobra i obavio daljnju isporuku tih dobara,
- PDV identifikacijski broj primatelja daljnje isporuke koji je izdan u državi članici u kojoj prijevoz ili otprema dobara završava,
- za svakog pojedinog primatelja kojemu je obavljena isporuka iz točke b) ovoga stavka zbroj naknada bez PDV-a za isporuke koje je na taj način obavio porezni obveznik u državu članicu u kojoj otprema ili prijevoz dobara završava.

Člankom 32. stavak 2. Pravilnika o PDV-u je propisano sljedeće:

„(2) Trostranim poslom smatra se posao u kojem:

- sudjeluju tri porezna obveznika i radi se o isporuci istih dobara koja su otpremljena ili prevezena izravno od prvog isporučitelja posljednjem kupcu iz jedne države članice u drugu,
- osobe koje sudjeluju su registrirane za potrebe PDV-a u tri različite države članice,
- prvi kupac nema sjedište ili prebivalište u tuzemstvu i koristi isti porezni identifikacijski broj koji je dao isporučitelju i drugom kupcu,
- je isporučitelj ili prvi kupac ili druga osoba za njihov račun otpremio ili preveo dobra,
- drugi, odnosno posljednji kupac koristi PDV identifikacijski broj koji mu je dodijelila država članica u kojoj završava otprema ili prijevoz dobara,
- drugi, odnosno posljednji kupac je obveznik plaćanja PDV-a.“

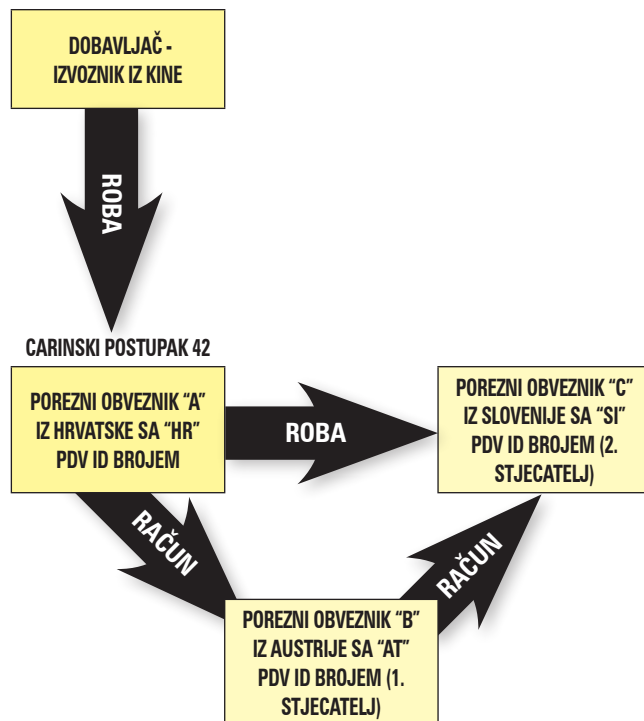
Ako su ispunjeni svi naprijed navedeni uvjeti prvi kupac oslobođen je plaćanja PDV-a na stjecanje dobara iz druge države članice. Prvi kupac ulazni račun NE evidentira ni obrascu PDV ni u obrascu PDV-S-u, već ga evidentira samo u financijskom knjigovodstvu. Izlazni račun prvi kupac evidentira samo u obrascu ZP (stupac 13 - Vrijednost isporuke dobara u okviru trostranog posla), a ne evidentira ga u obrascu PDV. Izdaje račun bez PDV-a s napomenom na računu: „Oslobođeno PDV-a temeljem članka 141. Direktive Vijeća 2006/112/EZ - prienos porezne obveze „reverse charge“

Hrvatski porezni obveznici se mogu pojaviti u sva tri porezna položaja – kao isporučitelj, kao prvi kupac (stjecatelj) i kao posljednji kupac (primatelj isporuke).

U nastavku slijedi primjer carinskog postupka 42 i trostranog posla.

Primjer 4. – Carinski postupak 42 i trostrani posao

Slika 1.

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046 / 01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.

